

UDC 621.31

O. V. Zakharchenko,

PhD in Economics,

Associate professor of Department of foreign economic and innovation

Odesa National Polytechnic University

b.Shevchenko 1, Odesa, 65044, Ukraine

e-mail: robin_a@ukr.net

MANAGEMENT OF RESOURCE SAVING AT THE ENTERPRISE

There are researched the basics of the resource control in the enterprise and its relationship to the production process. The list of the main trends in the enterprise resource is powered. The sequence of management decisions of the enterprise resource is detected. It is established the interconnection of element management system for enterprise resource saving. The scheme of selecting strategic directions for the enterprise resource is considered.

Keywords: resource, resource-intensive, management resource, program resource.

Structural changes in the economy after becoming Ukraine's independence, not only change the approach to business management, but also the very philosophy of business. Limited resources and access to enterprise put forward new requirements for enterprise management, which is to introduce resource as a strategic objective of its operation. Especially careful treatment requires the following resources: financial, human, logistical, without application of which the production process is impossible. Thus, in a market economy and limited resources company should establish appropriate management strategy resource.

Management issues in the enterprise resource saving in their research pay attention to such scholars as R. I. Balashov, M. V. Barun, M. I. Ivanov, I. Y. Ippolitova, N. Y. Konischeva, D. V. Lypnytskiy, O. M. Maslichenko, I. M. Sotnik, L. T. Khyzhnyak, A. I. Shapoval, A. O. Shapoval and others. So, I. Y. Ippolitova consider consistency management decisions of the enterprise resource using logic synthesis methods [2-3]; O.M. Maslichenko approaches the problem of resource as a factor increasing the economic efficiency of enterprises [5]; L. G. Melnik, S. A. Skokov, I. N. Sotnik pay attention to creating the optimal organizational structure management in the enterprise resource saving [7]; C. Supereka assigns a key role in the system of resource competitiveness of industrial enterprises [9]; A. I. Shapoval and A. O. Shapoval explore methodological approaches to the formation of an effective system of resource saving the company [10] and so on. However, changing economic conditions, this issue needs further elaboration.

The purpose of the article is to disclose the content management resource, its consistency and selecting strategic directions for the enterprise resource.

Considering the resource as comprehensive use of economic resources at every stage of production should be aware that their savings can be achieved only if the improvement of equipment, technology, labor and production, which is only possible with the appropriate level of moral and material interest of both workers and managers, increasing their responsibility for the results of their work [10, p. 186].

Under the enterprise resource saving implies protection of its scientific, technological, industrial and human resources from active or passive economic threats. Requires constant updating of state enterprise resource by which guaranteed the stability of its operations, financial and commercial success, progressive science and technology and social development [8].

In very general terms the process of resource can be represented as input and output of different resources in the enterprise aimed at optimal use in business processes.

The work of G. N. Maslova leads list of major trends in the enterprise resource [6]:

- introduction of resource-saving technologies and designs;
- the use of information technology;
- interchange of resources;
- rationing of resources;
- saving resources.

The most important resource areas in the context of increasing economic efficiency are [7, c. 49]:

- reducing energy and material consumption of products;
- the reduction and elimination of losses of raw materials and energy;
- improving the quality of products;
- resourcing production by expanding the involvement of secondary resources into circulation.

Along with the term “resource saving” is appropriate to apply the “resource-intensive” category. The latter is the amount spent resources that are ultimately (or on the unit). These resources include raw materials, fuel and energy, logistical and other resources are expressed in physical and / or monetary units.

According G. A. Zhuchkova, I. V. Minyaylenko, V. A. Ochenash: “resource-intensive as one of economic categories characterizing efficiency and affect the rate and proportion of the state's economy, the growth of national income. It is no coincidence level of the state is on resource-GDP respectively efficiency of the enterprise – in its resource-intensive products” [1, p. 206-208].

Thus, the apparent relationship of the two economic categories. Reducing resource input production or products is achieved by a reasonable, balanced policy resource.

The adoption of resource management solutions for the enterprise is the process of choosing optimal measures to address the problem of efficient use of resources of the enterprise, as well as a reasonable approach to avoid wasting resources [3].

The process of adoption of resource management solutions, according to I. Y. Ippolitova is an important phase in the cycle of resource saving management in the enterprise. Therefore, the quality and efficiency of administrative work in this area is reflected through the prism of the quality and effectiveness of adopted and implemented solutions.

According to the A. I. Shapoval and A. O. Shapoval resource saving management in enterprise management system is relatively independent subsystem that con-

tains a set of specific tools, rules, structure of, information and processes aimed at preparing and enforcing resource plans. In managing the resource saving is performed informed choice major resource areas in the enterprise as a whole and for each structural unit in particular. The main feature of resource-saving operation on today should focus on a set of measures that are rapidly implemented, covering different aspects of his work and to achieve maximum effect savings. The objective conditions for their implementation, according to the authors, should provide an integrated management system for enterprise resource saving [10, p. 190-191].

Managing the resource provides its development strategy.

The strategy of resource saving is a set of principles, factors, methods, measures to ensure the steady decline in the cost per unit of total resources of the beneficial effects of a particular product provided that economic security [9, p. 193].

Given the economic substance of the enterprise resource strategy, according to V. I. Kutsik and M. V. Oleinik, exists in the methodological aspect need to identify conceptual scheme of its formation.

An important strategy for long-term development of domestic enterprises should be the implementation of resource-saving policy that involves overcoming substantial organizational and economic problems, such as: imperfect legislation and system of government resource saving; no liability for excessive use of resources; lack of resource specialists; lack of infrastructure to resource conservation; lack of economic incentives for saving resources; inefficient use of price instruments, which is caused by an increase in material resource component of production costs; unfavorable investment climate; shortage of funds for the purchase of efficient resource-saving technologies [5, p. 339].

Each enterprise based on the strategic objective function, managing the resource is concentrated in the hands of different artists, deputy director, marketing, suppliers of resources, technologists, engineers, electricians, mechanics and so on. In our opinion the conservation function specified in the resource section, which should enter on a regular basis at one specialist in charge of one of the areas of employment associated with the resource. Heading this unit may or deputy director or head of department, directly under the Director of the company. Unit should now function as far as the emergence of new problems at the plant, i.e. periodically. Current cases include monitoring and reporting specialists of unit head or deputy director.

Management of the enterprise resource saving is an important part of increasing its competitiveness. Only if economical, saving relationship to existing and involved in the circulation of resources can be achieved reducing resource input output and thus achieve the policy objectives of resource. Managers and experts responsible for implementing the strategy should be motivated resource that will effectively and efficiently carry out their functional responsibilities.

Thus, the enterprise resource saving management includes a set of organizational, technical, technological, regulatory and corrective measures aimed at efficient use of available resources (human, material, technical, financial) and innovative technologies to reduce resource input goods (works, services) and other tasks application resource.

References

1. Zhuchkova, H. A., Miniailenko, I. V. & Ochenash, V. A. (2004). Do pytannia vyznachennia «resursomistkosti» vyrobnytstva yak ekonomichnoi katehorii [About the question of the «resource capacity» definition as the economic category]. *Kommunalnoe khoziaistvo horodov – Municipal economy of cities*, № 54, pp. 205-208. [in Ukrainian].
2. Ippolitova, I. I. Doslidzhennia protsesu pryiniattia upravlins'kykh rishen' z resursozberezhennia na pidpriemstvi [Research of the managerial decision making process in the resource preservation at the enterprise]. Retrieved from <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=5488>. [in Ukrainian].
3. Ippolitova, I. Ia. (2004). Teoretychni osnovy upravlinnia resursozberezhenniam na pidpriemstvi [Theoretical bases of resource preservation process administration at the enterprise]. *Ekonomika promyshlennosti, Sb. nauch. tr. NAN Ukrainy – Economics of production. Collection of scientific works of NAN Ukrainy*, Donetsk : YEP NAN Ukrainy, pp. 303-315. [in Ukrainian].
4. Kutsyk, V. I. & Oliinyk, M. V. Vybir stratehichnykh napriamiv resursozberezhennia na pidpriemstvi [Selection of strategic ways of resource preservation at the enterprise]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/10_134032.doc.htm. [in Ukrainian].
5. Maslichenko, O. M. (2010). Resursozberezhennia yak faktor pidvyshchennia efektyvnosti dial'nosti pidpriemstva [Resource preservation as the factor of enterprise's activity effectiveness increasement]. *Formuvannia rynkovoï ekonomiky : zb. nauk. prats' – Formation of market economy : collection of scientific works*, Kyiv : KNEU, Ch. 1, pp. 337-345. [in Ukrainian].
6. Maslova, H. N. (2009). Problemy pidvyshchennia efektyvnosti vykorystannia enerhetychnykh resursiv [Problems of energy resources use effectiveness increasement]. *Ekonomika ta pravo – Economics and law*, № 1, pp. 146-150. [in Ukrainian].
7. Melnyk, L. H., Skokov, S. A. & Sotnyk, Y. N. (2006). Ekoloho-ekonomychni osnovy resursozberezhennia [Ecological and economical bases of resource preservation]. Sumy : YTD “Univer-sytetskaia knyga”. [in Ukrainian].
8. Pryntsypy orhanizatsii resursosberezhennia na predpriiaty [Principles of resource preservation process organization at the enterprise]. Retrieved from <http://www.zavtrasessiya.com/index.pl?act=PRODUCT&id=1203>. [in Russian].
9. Supereka, S. (2008). Rol' resursozberezhennia v systemi konkurentospromozhnosti vyrobny-chykh pidpriemstv [Role of resource preservation in the industrial enterprises' competitiveness system]. *Ekonomichniy prostir : zbirnyk naukovykh prats' – Economical pace : collection of scientific works*, № 20/1, pp. 191-199. [in Ukrainian].
10. Shapoval, A. I. & Shapoval, A. O. (2010). Metodychni pidkhody do formuvannia efektyvnoi systemy upravlinnia resursozberezhenniam na pidpriemstvi [Methodical approaches of effective system of resource preservation administraton process formation at the enterprise]. *Mekhanizm rehuliuвання ekonomiky – Mechanism of economics regulation*, № 2, pp. 185-192. [in Ukrainian].

Стаття надійшла 17.10.2015 р.

О. В. Захарченко,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджмента внешнеэкономической и
инновационной деятельности
Одесского национального политехнического университета
просп. Шевченка, 1, г. Одесса, 65000, Украина
e-mail: robin_a@ukr.net

УПРАВЛЕНИЕ РЕСУРСОСБЕРЕЖЕНИЕМ НА ПРЕДПРИЯТИИ**Аннотация**

Исследованы основы ресурсосбережения на предприятии и его взаимосвязь с производственным процессом. Приведен перечень основных направлений ресурсосбережения на предприятии. Определена последовательность принятия управленческих решений по ресурсосбережению на предприятии. Установлена взаимосвязь элементов системы управления ресурсосбережением на предприятии. Рассмотрена схема выбора стратегических направлений ресурсосбережения на предприятии.

Ключевые слова: ресурсосбережение, ресурсоемкость, управление ресурсосбережением, программа ресурсосбережения.

О. В. Захарченко,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності
Одеського національного політехнічного університету
просп. Шевченка, 1, м. Одеса, 65000, Україна
e-mail: robin_a@ukr.net

УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ НА ПІДПРИЄМСТВІ**Аннотація**

Структурні зміни, які відбуваються в економіці після становлення незалежності України, змінюють не тільки підхід до управління підприємством, але й саму філософію бізнесу. Обмеженість ресурсів та доступ до них підприємств висувають нові вимоги до управління підприємством, які полягають у впровадженні ресурсозбереження як стратегічної мети його функціонування. Особливо дбайливого ставлення вимагають наступні види ресурсів: фінансові, трудові, матеріально-технічні, без застосування яких процес виробництва неможливий. Таким чином, в умовах ринкової економіки та обмеженості ресурсів підприємство повинно сформулювати відповідну стратегію управління ресурсозбереженням.

Огляд наукових джерел вказує на багатогранне визначення дефініції ресурсозбереження в державі взагалі, а на підприємствах зокрема. Однак в мінливих умовах господарювання дане питання потребує додаткового пророблення.

В статті розглянуті різні визначення ресурсозбереження, ресурсомісткість, основних напрямів ресурсозбереження на підприємстві, найважливіші напрями ресурсозбереження в контексті підвищення економічної ефективності, прийняття управлінських рішень з ресурсозбереження на підприємстві. Управління ресурсозбереженням в системі управління підприємством є відносно самостійною підсистемою, що містить сукупність специфічних інструментів, правил, структурних органів, інформації і процесів, націлених на підготовку і забезпечення виконання планів ресурсозбереження. Наведена стратегія ресурсозбереження та схема вибору стратегічних напрямів ресурсозбереження на підприємстві

Управління ресурсозбереженням на підприємстві є важливою складовою підвищення його конкурентоспроможності та включає сукупність організаційних, техніко-технологічних, корегуючих та контролюючих заходів, направлених на ефективне використання наявних ресурсів (трудових, матеріально-технічних, фінансових) та впровадження інноваційних технологій з метою зниження ресурсомісткості продукції (робіт, послуг) та виконання інших завдань програми ресурсозбереження.

Ключові слова: ресурсозбереження, ресурсомісткість, управління ресурсозбереженням, програма ресурсозбереження.

Список використаної літератури

1. Жучкова Г. А. До питання визначення «ресурсомісткості» виробництва як економічної категорії / Г. А. Жучкова, І. В. Міняйленко, В. А. Оченаш // Коммунальное хозяйство городов. – 2004. – № 54. – С. 205-208.
2. Іпполітова І. Я. Дослідження процесу прийняття управлінських рішень з ресурсозбереження на підприємстві [Електронний ресурс] / І. Я. Іпполітова. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=5488>. – Назва з екрану.
3. Іпполітова І. Я. Теоретичні основи управління ресурсозбереженням на підприємстві / І. Я. Іпполітова // Экономика промышленности : Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 2004. – С. 303-315.
4. Куцик В. І. Вибір стратегічних напрямів ресурсозбереження на підприємстві [Електронний ресурс] / В. І. Куцик, М. В. Олійник. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/10_134032.doc.htm. – Назва з екрану.
5. Масліченко О. М. Ресурсозбереження як фактор підвищення ефективності діяльності підприємства / О. М. Масліченко // Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2010. – Ч. 1. – С. 337-345.
6. Маслова Г. Н. Проблеми підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів / Г. Н. Маслова // Економіка та право. – 2009. – № 1. – С. 146-150.
7. Мельник Л. Г. Эколого-экономические основы ресурсозбережения: монография / Л. Г. Мельник, С. А. Скоков, И. Н. Сотник / под ред. канд. экон. наук, доц. И. Н. Сотник. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2006. – 229 с.
8. Принципы организации ресурсосбережения на предприятии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zavtrasessiya.com/index.pl?act=PRODUCT&id=1203>. – Назва з екрану.
9. Суперека С. Роль ресурсозбереження в системі конкурентоспроможності виробничих підприємств / С. Суперека // Економічний простір : збірник наукових праць. – 2008. – № 20/1. – С. 191-199.
10. Шаповал А. І. Методичні підходи до формування ефективної системи управління ресурсозбереженням на підприємстві / А. І. Шаповал, А. О. Шаповал // Механізм регулювання економіки. – 2010. – № 2. – С. 185-192.